

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 282/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť súdneho exekútora JUDr. Ing. K. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie kontroly a boja proti korupcii v konaní vedenom pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS a postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. MF/14288/2008-152 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť súdneho exekútora JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2008 doručená sťažnosť súdneho exekútora JUDr. Ing. K. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, sekcie kontroly a boja proti korupcii v konaní

vedenom pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS (ďalej len „úrad vlády“) a postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) v konaní vedenom pod č. MF/14288/2008-152.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ adresoval 25. marca 2008 ministerstvu financií podanie označené ako *«Opakovaná sťažnosť proti nesprávnemu postupu MF SR pri vybavovaní sťažnosti doručenej dňa 16.01.2008 pod názvom „Sťažnosť na nečinnosť daňových orgánov a MF SR v 13 začatých daňových konaniach podaných dňa 22.12.2006, zo dňa 11.01.2008“ (neoprávnene rozdelená na 2 sťažnosti – vid'. sťažnosť MF SR č.j. St/7/2008 – 244, zo dňa 14.02.2008)»*.

Ministerstvo financií prípisom č. MF/14288/2008-152 z 1. apríla 2008 vrátilo podanie sťažovateľovi späť s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach v znení zákona č. 164/2008 Z. z. (ďalej len „zákon o sťažnostiach“). Ministerstvo financií totiž podanie sťažovateľa - súdneho exekútora - identifikovalo podľa § 2 písm. c) zákona o sťažnostiach ako podanie orgánu verejnej správy, ktoré v prípade, ak upozorňuje na nesprávnu činnosť iného orgánu verejnej správy, nie je sťažnosťou.

Keďže sťažovateľ nebol spokojný s takýmto vybavením svojho podania, adresoval 25. apríla 2008 úradu vlády *„Žiadosť o kontrolu nesprávneho postupu pri prijímaní, evidovaní a vybavovaní sťažnosti č. j. MF/14288/2008-152, zo dňa 1.04.2008“*. V tomto podaní žiadal o vykonanie kontroly vybavenia jeho podania z 25. marca 2008 a o prijatie opatrení smerujúcich k vybaveniu uvedeného podania *„v súlade so zákonom“*.

Úrad vlády oznámením o postúpení podaní č. 1473-8/2008/IP-52/OPS z 23. mája 2008 sťažovateľovi oznámil s odkazom na § 21 ods. 1 zákona o sťažnostiach postúpenie jeho žiadosti z 25. apríla 2008 na vybavenie ministerstvu financií.

Sťažovateľ sa domnieva, že orgány, na ktoré sa obrátil so svojimi podaniami v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o sťažnostiach, nepostupovali v súlade s platnou právnou úpravou. Ministerstvo financií nevybavilo jeho podanie z 25. marca 2008 v súlade so zákonom o sťažnostiach z toho dôvodu, že ho podal ako súdny exekútor, teda ako orgán

verejnej správy. Sťažovateľ však argumentuje, že sťažnosť podal ako daňový subjekt, účastník daňového konania a v tejto súvislosti uviedol: „*Žiadne ustanovenie zákona č. 511/1992 Zb., ani zákona o sťažnostiach nevyklučuje možnosť, aby fyzická osoba, ktorá má postavenie verejného činiteľa v inom konaní, v ktorom jej práva a povinnosti nie sú definované jej postavením súdneho exekútora nemohla využívať prostriedky ochrany, ktoré zákon každému účastníkovi takéhoto konania poskytuje. Nakoniec, táto skutočnosť vyplýva aj z článku 12 ods. 2 Ústavy SR ...*“ Na túto skutočnosť poukázal aj vo svojom podaní z 25. apríla 2008 adresovanom úradu vlády. Napriek tomu úrad vlády odmietol vykonať kontrolu a postúpil jeho podanie ministerstvu.

Sťažovateľ zastáva názor, že uvedeným postupom ministerstva financií a úradu vlády došlo k porušeniu jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy, a preto žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie v náleze vyslovil:

„Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods.1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii vo veci sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS bolo porušené.

Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky vo veci sp. zn. MF/14288/2008-152 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii, aby vo veci vedenej na Úrade vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii pod sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS porušovať namietané práva sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Ministerstvu financií Slovenskej republiky, aby vo veci vedenej na Ministerstve financií Slovenskej republiky vo veci sp. zn. MF/14288/2008-152 porušovať namietané práva sťažovateľa.

Odporcovia sú povinní nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak nerozhoduje iný súd“) vyplývajúci z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky (vrátane všeobecných súdov).

Inými slovami, ak je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci. Uvedené platí

v plnom rozsahu aj pre konanie v správnom súdnictve, v dôsledku čoho ak navrhovateľ pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom nevyužije možnosť súdnej ochrany v správnom súdnictve podľa piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) podaním správnej žaloby, nemožno tento postup nahradiť konaním pred ústavným súdom, ktorého právomoc je z tohto vylúčená (II. ÚS 60/01, II. ÚS 142/02, II. ÚS 199/02).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ nie je spokojný s postupom úradu vlády a ministerstva financií s vybavovaním, resp. nevybavením jeho podaní adresovaných ministerstvu financií 25. marca 2008 a úradu vlády 25. apríla 2008.

Podľa tvrdenia sťažovateľa úrad vlády v rozpore s obsahom jeho podania „neodkontroloval“ vybavenie sťažnosti ministerstvom financií, ale opätovne ho odkázal na ministerstvo financií. Tým mu znemožnil domôcť sa svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Zároveň sťažovateľ uviedol, že ho ministerstvo financií v rozpore s čl. 12. ods. 2 ústavy poškodilo (uprelo mu právo podávať sťažnosti na porušovanie svojich práv daných mu ako subjektu právnych vzťahov, v ktorých nevystupuje ako orgán verejnej moci).

Ústavný súd poznamenáva, že každú sťažnosť alebo podanie konajúci orgán posudzuje podľa jej obsahu. Cieľom podania sťažovateľa z 25. marca 2008 adresovaného ministerstvu financií a podania z 25. apríla 2008 adresovaného úradu vlády bolo odstrániť nečinnosť orgánu verejnej správy v jeho daňových veciach.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z toho, že v dôsledku prijatia zákona č. 424/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok, bolo s účinnosťou od 1. januára 2003 zavedené do správneho súdnictva upraveného v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku aj ustanovenie § 250t, čím došlo k rozšíreniu princípu subsidiarity v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V ustanoveniach § 250t a § 250u OSP je upravený osobitný druh konania v správnom súdnictve, a to konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v rámci ktorého sa fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho

dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Uvedené konanie začína na základe žaloby, ktorej obligatórnou náležitosťou je tvrdenie žalobcu, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným osobitným právnym predpisom. Za nečinnosť orgánu verejnej správy treba v podstate považovať jeho pasivitu vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných priet'ahoch v jeho postupe, ale môže spočívať aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok svojej právomoci a vec vybaví iba listom alebo informáciou, prípadne záznamom v spise. V poslednom prípade musí byť obsahom žaloby tvrdenie, že v konaní niet žiadnej prekážky na úkony správneho orgánu, a napriek tomu správny orgán nekoná, a toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať.

Vzhľadom na uvedené, ak sa sťažovateľ domnieva, že ministerstvo financií pri vybavovaní jeho podania z 25. marca 2008 a úrad vlády pri vybavovaní jeho žiadosti z 25. apríla 2008 túto bezdôvodne odmietli, resp. nevybavili, je nepochybné, že mal možnosť obrátiť sa žalobou na všeobecný súd. Sťažovateľ využitie tohto prostriedku nápravy porušenia ním označených základných práv v konaní pred ústavným súdom nepreukázal.

Keďže právomoc všeobecného súdu v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu, bolo treba sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2008